

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓ-
HIVATAL ÉS NYOMDA

Cluj, Kolozsvár, St. Baron
L. Pop (Brassai-utca) 10.

Az „UJ KELET” telefonjai

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal — — — 977
Zs. N. Sz. — — — 558

A kéziratok kizárólag a
szerkesztőségnek cím-
zendők. Kéziratokat nem
adunk vissza

VI. évfolyam, 7. szám

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

Cluj -- Kolozsvár, 5683. Adar 10.

Lejár

2287

Keren Hajjeszod Centralbureau
für Mitteleuropa
T. p.
Sächsische str. 8.

Berlin W. 15

Egész évre — — 450
Félévre — — 240
Negyedre — — 130
Egy hónapra — — 45
Egy szám ára pályaud-
varon és vidéken is 2 lei

Csehszlovákiában

Egy hónapra — 12 ck
Egy szám — 1 ck

1923. február 26. Hétfő

A román diákság visszavonta a numerusz klauzusz követelését

Diákküldöttség a miniszter előtt. Angheliescu közoktatásügyi miniszter az egyetemek békejéért. Rendezik a zsidó hullák ügyét

— Az Uj Kelet kiküldött munkatársától —

A késő éjjeli órákban kapjuk a telefonértesítést Bukarestből, hogy a keresztény diákok küldöttsége ma délután bejelentette Angheliescu közoktatásügyi miniszternek, hogy a román diákság lemond a numerusz klauzusz követeléséről és kéri az egyetemek mielőbbi megnyitását. Az utóbbi napok híradásai szerint előrelátható volt, hogy a diákságban fellépkedik végre a mérsékelt és józan irányzat és nem marad hatás nélkül a román nép olyan nagy fiainak, mint Jorgának, Gogának és a hajthatatlan jasi rektorának, Simionescunak nemes emberi állásfoglalása a tanítás szabadsága és a román kultúra presztízse érdekében. A felzaklatott kedélyű diákság megnyugtató sorompóba lépett a romániai kultúrát minden értékes, számottevő egyénisége.

E békitő munkának sikerült meggyőznie a diákságot, hogy csak a rosszakaratu megtevésztés és a zsidóság becsületes céljainak félreismerése vethette be az amugy is nehézségekkel küzdő ország problémái közé a numerusz klauzusz követelését. A bukaresti diákság komoly és a jövő kulturnemzedékéhez méltó elhatározása remélhetőleg nyugvópontoz juttatja az utóbbi hónapok szomorú eseményeit és egyetemek és egyetemen kívül kezdetét veheti a nyugodt, alkotó munka.

A keresztény diákság határozata

Bukarestből jelenti tudósítónk: A bukaresti keresztény diákok küldöttsége tegnap délelőtt kihallgatáson jelent meg Angheliescu közoktatásügyi miniszternél, hogy tudomására adja a keresztény diákok egyesületének a numerusz klauzusz ügyben hozott határozatát.

A küldöttség vezetője kijelentette, hogy a keresztény diákság, alapos megfontolás után úgy döntött, hogy az egyetemi numerusz klauzusz követeléséről lemond és csupán ahhoz a kívánsághoz ragaszkodik, hogy a zsidó holttesteket épugy bocsássák a bonctani intézetek rendelkezésére, mint a keresztény hullákat.

Angheliescu miniszter a diákküldöttség fogadása után magához kérte dr. Magdert, a romániai zsidók szövetségének főtákarát és miután biz-

tosítékot kapott arra vonatkozólag, hogy a zsidó hitközségek a zsidó hullák felboncolásával szemben a jövőben nem fogják akadályt támasztani, végigjárta vele az egyetemi tantermeket és a klinikákat és az ottlévő diákok előtt a következő kijelentéseket tette:

— Örömmel látom, hogy az a nyugalom, amely az eredményes tudományos munkához szükséges, a keresztény és zsidó diákok között végre helyre fog állni. Vegyék tudomásul, hogy Önök, bármilyen nemzetiséghez is tartozzanak, valamennyien román állampolgárok és így egyenlő jogúak. Ezért soha nem fogom megengedni, hogy a „numerusz klauzusz” jelszavával még valamikor is megzavarják az egyetemek békejét. Ismétlem, ezt semilyen körülmények között meg nem engedhetem. Ami a zsidó holttestek felboncolását illeti, erre vonatkozólag Magder főtákar urtól biztosítékot kaptam, hogy a keresztény diákságnak ez az óhaja teljesülni fog. A zsidóság vezetői megadják ehhez hozzájárulását.

A jelenlévő diákok mindenütt megnyugvással vették tudomásul a miniszter szavait.

A jasi rektor ügye

Bukarest, febr. 24. (Rador.) Miután Simionescu egyetemi tanár ma irásban is átnyújtotta a közoktatásügyi miniszternek a lemondását, a miniszter megtette az intézkedéseket, hogy a jasi egyetem tanácsa új rektorot válasszon. Valószínűnek tartják, hogy a keresztény diákok legújabb határozata, amelyben lemondanak a numerusz klauzusz követeléséről és amely minden bizonnyal kihat az egyetemi mozgalomnak összes következményeire ez ügyben is változást hoz.

Szabadonbocsátották a letartóztatott diákokat

Bukarest, febr. 24. (Rador.) A vádtanács ma foglalkozott a letartóztatott diákok felfolyomódásával és elrendelte szabadonbocsátásukat. Még csak két katonai orvosnövendék, Ilescu és Gheorgiu vannak fogságban, akiknek felülfolyomódását ma fogják tárgyalni.

Az alkotmány után választójogi reform

Lényegtelen módosításokkal megszavazzák az alkotmányreformot

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Az alkotmányreform, amely ma egyedül fogalkoztatja a politikai érdeklődést, pénteken a nemzetgyűlés elé kerül és semmi kétség, a nemzetgyűlés meg fogja szavazni. Az ellenzék ellenállása láthatólag alig fog változtatni valamit a kész tervezeten, amelyen csak lényegtelen módosításokat fognak eszközölni. Ami engedményt a kormány adni fog olyan, amelyre előre számított és olyan pontokban, amelyeket azért vett fel a javaslatba, hogy azoknak elengedésével megőrizze a parlamentáris külső formákat.

Megállapítható az is, hogy az ellenzéki pártok, talán az egy parasztpárt kivételével, nem is követelnek lényegében olyat, ami jelentős eltérést mutatna a kormány álláspontjától. Goga Octavian tegnapi kijelentése igazoltnak látszik: az alkotmányreform már kész és annak revíziójára egyhamar nem lehet számítani, mert a politikai pártok programjai között az alkotmány kérdésében nincsen elvi különbség és az alkotmányj kérdését évtizedekre elintézik a következő hetekben.

A legszélsőbb ellenzéki lapok híradásain is megérzik, hogy az alkotmányreformjavaslat hamarosan valósággá válik és már számolnak is az új helyzettel. Az „Adeverul” hírül adja, hogy a javaslat március 2-án kerül a Ház elé, a vita 5-én kezdődik és 20-ig tart. A husvéti ünnepek után az új választójogi törvényre kerül sor. A „Lupta” szerint az alkotmányreform vitájával párhuzamosan a költségvetési is tárgyalni fogják a nappali üléseken az alkotmányt, éjjeli üléseken pedig a költségvetést.

A parlament őszi ülészakát — az új alkotmány rendelkezése szerint — október elsején nyitják meg, hogy január elsejéig az 1924. évi költségvetés tervezetét is tárgyalhassák. Ugyancsak az új alkotmány értelmében az ülészakát megnyitó trónbeszédet a király nem köteles felolvasni, elég ha a „Monitorul Oficial”-ban hozza nyilvánosságra. A felirati vitában minden párt csak egyetlen írásos és a parlamentben felolvasott deklarációval vehet részt.

Bukarest, febr. 24. (Rador.) A hadügyminisztériumban ma értekezlet volt, amelyen Bratianu Vintila pénzügyminiszter elnökölt. Az értekezlet a hadsereg új költségvetését tárgyalta. A „Lupta” szerint a pénzügyminiszter teljesíthetetlennek jelentette ki a hadügyminiszter által készített tervezetnek, a tisztifizetések felemelésére vonatkozó részét és hangsúlyozta, hogy ilyen nagymértékű fizetésemelésbe nem egyezhettek bele.

A háromszögű probléma

— Külpolitikai figyelő —

A helyzet a világpolitikában napról-napra feszültebb és fenyegetőbb. Az európai bonyodalomnak ebben a pillanatban három sarkak van: a német-francia probléma a Ruhr-vidéken, az angol-török probléma a közelkeleten és az orosz-litván kérdés Memelnél. Mind a három probléma nagy felületeken érintkezik egymással. Az angol-török kérdés a francia-német kérdéssel, a litván-lengyel konfliktus Németországon és Oroszországon át Franciaországra és Anglia politikáját érinti. Az érintkezési felületek erősen befolyásolják, bár semmiképp sem enyhítik a helyzetet. Kétségtelen, hogy Anglia közelkeleti politikája erősen hat arra a magatartásra, amelyet Franciaország Ruhr-akciójával szemben tanusít. Ezt az akciót ma egész Nagybritannia helyteleníti, maga Bonar Law is, aki az alsóházban csak kemény Poincaré-ellenes kritika árán tudta megmenteni a kormány álláspontját, azt, hogy ebben a pillanatban nem lehet cselekvőleg ellenezni Poincaré politikáját. Ha ezt nem teszi, talán belebukik Lloyd George és a munkáspárt Ruhr-ellenes és franciaellenes hadjáratába, amely veszedelmesen sok szavazatot kapott. Kettő a három arányában. Lloyd George szavai szerint ez a kisebb arányszám a nagyobbik, mert tízmillió szavazót képvisel, holott a nagyobb csak hatmillió. És a hatmillió szavazó se állna a kormány mögött, ha nem volna olyan akut a keleti kérdés, amely súlyosabban mint valaha fenyegeti a brit birodalom presztízst, vagy ennél is többet, létérdekeit. Aki ismeri a dolgokat, meg tudja érteni a tartózkodó Bonar Law-t, aki azt mondja; még nem érkezett el az idő az aktív beavatkozásra. Persze. Majd ha a keleti kérdés megoldódik. De Poincaré keze hosszú, elér Angoráig is, ott is keyeri az eseményeket. Nehogy Anglia idő előtt beválthassa fenyegetését, az akvizitást. Franciaország előbb szerezne a Ruhr-konfliktust megoldani, még mielőtt Anglia a maga bonyodalmaiból kimászna.

Hogy az angol közvélemény ma Németország mellé állott, tisztára az érdek politikája. A hagyományos angol Európa-politika ez, amely szinte már vérré vált minden angolban: sose szabad hagyni, hogy a kontinensen egy ország nagyon elhatalmasodjon. Ahogy nem tűrte Anglia Franciaország napoleoni hatalmát, nem tűrte a Hohenzollernnek vasfegyelmű német imperátorságát sem. E pillanatban Franciaország kontinentális hatalma indul a tulsuly felé és ez a hatalom a szigetországnak már a tradíciós politika szempontjából is ellenszenves. De a politika végre is nem a rokonszenv vagy az ellenszenv szempontjai szerint igazodik. Az angol politikát ebben a pillanatban nem a mult koncepciója, de a jelen adottságai kötik. Ebben a pillanatban pedig az a helyzet, hogy Franciaország megszállta a német szénmedencét s nem is nagyon mutat hajlandóságot arra, hogy kiadja kezéből. Ez pedig nem jelentene kevesebbet, mint azt, hogy Európa leggazda-

gabb mezőgazda országából a német szén és a német érc révén Európa leggazdagabb ipari állama is válna. S az ipari Franciaország veszedelmes konkurrensé, sőt legyűrő konkurrensé lenne az ipari Angliának, amelyet rossz talaja és ködös klímája az iparra és a kereskedelemre szorít. Nem csoda tehát, hogy Anglia érezvén a francia előnyomulás veszélyeit és fenyegetéseit, mindenképen várja és nógatja a pszichológiai pillanat eléréstét, hogy végre beavatkozhasson a Ruhr-kérdés megoldásába, akár úgy hogy közvetít, akár más módon nyomással.

Poincaré Ruhr-akciója nem valami fölényes győzelem, de Poincaré erőlteti a dolgot, hogy leplezze a siker hiányát. Jól ismerjük ezt a taktikát a háborúból. Amikor egy-egy offenzíva nem sikerült, heteken, sőt hónapokon át folyt még az öldöklő roham, csak hogy eltereljék a közfigyelmet arról, hogy a siker elmaradt. A francia kamara külügyi bizottsága előtt fel is tárta Poincaré, persze titoktartás terhe alatt, a helyzet sivárságát, amikor többek között azt mondta, hogy majdnem négyszáz vonat helyett, csak alig hetven közlekedik a Ruhr-vidéken, mert a német vasutasok szabotáznak. Ez a diszkrét közlés kikerült a sajtóba és Poincaré fel volt háborodva, hiszen kitűdött, hogy a Ruhr-est nem is olyan nagy sikere Franciaországnak, mint addig hitték. Most már innen is, onnan is hallható a francia óhaj, jó volna, hogyha azok a németek kérnék a tárgyalások megindítását. De Németország most a dac és a harag politikáját folytatja. Jelező erre egy német miniszter reichstag-beszéde: Mi nem akarjuk megtámadni Franciaországot, de visszautasítjuk az igazságtalanságokat, amelyek részéről érnek bennünket. A hang agresszivitása nem ott van, hogy „visszautasítjuk”, hanem ott: „nem akarjuk megtámadni”. A német elkeseredés már itt tart.

Memel körül egészen szabályosan kitört a háború. A népszövetség ezt a fontos kikötővárost Lengyelországnak ítélte oda, de a litvánok nem fogadták el a döntést, kiverték a lengyel csapatokat és az ő protektorátokat és bevonultak a semleges zónába. A kicsi Litvániától ez vakmerő lépés lenne, ha nem állana háta mögött az erős és agresszív Oroszország. Oroszország szándékai még rejtelmesebbek, de annál zivatárosabbak. A litván-lengyel háború nagyon jól jön neki. Nem lehetetlen, hogy millió hadseregeivel mégis beavatkozik, csak azért, hogy áttörje a kordont és egyesüljön Németországgal. Ez a fenyegetés Franciaország ellen szól, érthető, ha Franciaország minden diplomáciai és katonai tekintélyével Lengyelországot támogatja. A helyzet nagyon barátságatlan. Nem szabad elfelejteni, hogy Európa

kétlegnagyobb katonai állama Franciaország és Oroszország.

Ezzel szemben a közelkeleten a háromszögű probléma harmadik szögében érintkezik, sőt találkozik egymással az északon egymással szembenálló francia-orosz politika. Ha Angliát kontrakarizálni kell, Oroszország még Franciaországgal is összebarátkozik. És viszont, Franciaország ugyan ugynevezett angolelleses kontinens-blokkot szeretne Belgiummal, Olaszországgal és ha lehet Németországgal is, meg is izente ezt a diplomácia, virágnyelvén Rómába és Berlinbe, de Róma egyszerre harcias lett, mert nem kap Ruhr-szénét és Ruhr-ércet és a francia-olasz gazdasági egyezményből nyilván nem lesz semmi. Berlin pedig nem kér olyan blokkból, amely Versailles és a Ruhr-helyzet alapján készült. Franciaországnak tehát egyszerre két-három kártyával kell játszania. A keleti problémát Anglia ellen bonyolítja titkos

szövetségesével Törökországgal, amelynek tudvalevőleg nem is titkos szövetséges Oroszország.

A keleti béke ép e titkos machinációk következtében hajszálon függ. Törökország, helyesebben Angora készül elutasítani a szövetségesek jegyzékét. Teszi ezt annál könnyebben, mert tudja, hogy a szövetségesek nincsenek is többé. Várak választanak el bennünket attól, hogy Kemálék döntése kitudódjék. Ha sem Angora, sem Anglia nem enged, nem marad hátra egyéb mint a háború. Bizni kell persze Anglia higgadságában. Anglia sose kezdett háborút a kontinensen megfelelő fedezék nélkül. Görögország már különbékével fenyeget, a balkáni államok s így Románia is nem kérnek a háborúból. Talán mégis elintézi ezt Bonar Law egy diplomáciai visszavonulással. Az angol presztizst ez ügyben nem először éri csorbba.

Tömeges névhéberesítés Palesztinában

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Érdekes lapot hozott szerkesztőségünkbe a posta. Maga a tartalom nem rendkívüli: száraz, hivatalos adatok, száraz, hivatalos stílusban, — számunkra mégis csodálatos költemény. Törvények, rendeletek, hirdetések a hétköznapi élet legprózaibb dolgairól: egy falu közbiztonsága fokozottabb védelmet kíván, módosítják a vasúti szabályrendeletet, három közjegyzői kinevezés, kormánybiztos kiküldése bizonyos részvénytársaságok likvidálására és az állami és közigazgatási intézkedések hosszu sora. Mi van ebben ebben rendkívüli? Szürke hivatalos ujság. Ó, ezeken az oldalakon megszépülnek, kiszínesednek a rideg, hétköznapi adatok, a betűk szürke sorai mögött virágos mezők és éptülő városok körvonala pompázik elő. Mert ez a semmitmondó ujság az új Palesztina hébernyelvű hivatalos lapja s a rendeletek alatt Sámuel kormányzó neve adja meg a nyomtatékat.

Igen érdekes rovata a lapnak a védjegylajstromozási kérvények közlése. Itt szerepel többek között az antiszemita Ford is, aki ezalkalommal a palesztinai kormánytól kér védelmet a silányabb, vagy jobbminőségű utánzatok ellen. Az ő elve nyilván: „Gyűlöld az amerikai zsidó konkurrensedet, de szeresd a zsidó vásárlók pénzét.” Ennek ellenére is valószínű, hogy a palesztinai védjegyhamisítók nem épen a Ford nevével fognak visszaélni. A lap végén találjuk meg a legérdekesebb és legtöbbször emlegetett közleményt. Mintha a biblia szava volna: „Ne legyen neved többé Jákob, hanem Jiszrael, mert megbirkóztál Istennel, emberrel — és győzedelmeskedtél.” Nincs többé az üzött, hajszolt testvére elől menekülő Jákob, csak megbékélt, dolgos polgár, Jiszrael. A névhéberesítés rovata ez. A palesztinai hivatalos lap legutóbbi száma kétszázhetvenhét zsidó nevet közli,

akikmost a kétezer éves vándorlás alatt rájuk ragadt idegen nevet levetik magukról és héberrel cserélik fel. Szkolnik Jakab, akinek hátán kozák-kancsuka táncolt, nem is azonos Jákob Midrási petach-tikvai parasztagzával, mert partraszállaskor ujjászületett. Nem azonos sem ő, sem a többi kétszázhetvenhét héber nevű zsidó, ama görnyedt árnyékemberekkel, akikre üldözöik még idegen nevet is ragasztottak. Az új nevek szépen hangzanak. Van köztük néhány, mely szöszterinti fordítása a réginek, de a legtöbbje eredeti héber.

Igy például Schuman Benjámin nablusi lakos Binjámin Ben-Sáchar-ra héberesítette nevét, Tannenbaum-ból Árzi lett, Ricskin Eizik éin-gán-nimi lakos Jicchák Kárméli-vá vedlett, Bergerből Hátászi, Schneiderből Ávnér lett. A risón-l'cioni Grossfeld-család Sz'demi névre hallgat. A haifaiki közül Cserni új neve S'chóri, Pusztiniké Midbári, a Dubovin-családé Álloni, két tagja pedig az utónevét is megváltoztatta: Sebestyénből Sábbatá, Gásziából pedig Jóel lett. A rechobothi Weiner-család neve Gafni, az én-cháji Jablansik-család neve ezentúl Táppuchi. A petach-tikvai Sidlovski új neve Járdéni, Rubinsteiné Jáhálom, Zakroszniczki pedig Zakkái. Boldogok, akik megtalálták igazi nevüket.

Róka, kelme, szőrmefestés és vegytisztítás a legszebb kivitelben a „KRISTÁLY“-nál

Cluj. — Telefon 500.

Bővebb felvilágosítás az összes fiókokban.

A zsidó színészet

I.

A zsidó nép történetének és életfelfogásának különvalósága a művészi teljesítmények körül is megnyilatkozott. Régmúlt időkben a palesztinai paraszti foglalkozás a dalt, amely a mezőn hangzott el, a mesét, amely ünnepnapokon a szeretet nyugodalmat legközelebb születte meg érdekesen elbeszélő tudó ajkakon, a példálózást, amit öregek adnak utavalóval a fiataloknak — leginkább ezeket kultiválták. Mutatványos művészet nem virágozhatott ezen a talajon, amelyen a nép jobbainak azon kellett leginkább igyekezniük, hogy a határon élő nemzetek szokásaitól és gondolkodásától, végzetesen kicsapongó és látványosságokkal egybekötött örömesítől tavoltartsák a zsidó népet.

A széjjelszóródottság késő szakában jelentkezett az első drámai kísérletezés: Mordechaj és Haman történetének szereplőkkel való megjelenítése. A Talmud két helyen is megemlékezik efajta színelőadásokról, amelyek a zsidó tömegek között a mai napig fennmaradtak és az első nyomtatott szindarab, mely 1708-ban Frankfurtban került ki a sajtó alól, a Hamán és Mordechaj esettel foglalkozik. Nem sokkal később 1711-ben jelent meg Lembergben egy

purim-játék, de ez már József előadásának történetét dramatizálja. A két darabot Frankfurtban játszották először 1713-ban. Izsák fölázása is nagyon kedvelt témája volt a purim játékosoknak, akik leginkább iparosokból és fiatal talmudistákból verődtek össze. Drámai vagy irodalmi értékük alig volt ezeknek a daraboknak, de megbecsülni való bennük az a néhány népdal, amelyet érintetlen tisztaságukban mentettek át a mai korba.

Goldfaden Abrahamot kell tekintenünk a mai zsidó színpad megteremtőjének. Nehány mondatban emlékezzünk meg származásáról és pályájáról. 1840-ben született egy volhynai városban. Kántornak készült, de drámirásra való hajlama a színpad felé vitte. Előbb zsidó-tárgy, erős líktetésű balladákat írt, dalokat, egyfelvonásos játékokat az akkori — leginkább folyóiratokban megjelent — Gotlöber, Abramovics, Ettinger-féle drámák modorában, 1872-ben adta ki első munkáit, két vígjátékot („Die zwei Schechenom” és „Die Muhme Szoszje”) néhány balladát, dalokat, kuplékat: mindezt egy kötetben ezzel a címmel: „Jidene”.

Négy évvel később, az orosz-török háború idején Goldfaden valahogy Bukarestbe verődött, ahol akkor lüktető kereskedelmi élet folyt. A hadban álló seregek a szomszédos sem-

leges Romániából szereztek be a sok minden szükségletüket, sok zsidó kereskedő, vállalkozó, közvetítő és munkás verődött össze ekkor Bukarestben. A gettó kávéháza esténként zsu-fólásig megteltek ezekkel az emberekkel, akik népekesek nótáiban gyönyörködtek. Goldfaden látta, hogy itt meg lehetne vetni egy zsidó színpad alapjait, van pénz és van publikum. Am baj volt a színészekkel. Képzett színészek egyáltalában nem voltak; a népekesek közül is csak keveseknek volt színpadi tehetsége. Goldfadennek sorra kellett járnia a templomokat, hogy a kórus tagjai közül válogasson ki alkalmos fiukat és férfiakat. Akadt a zsidó iparosifjak között is színpadi talentum, de olyan nő bizony nem volt, aki nyilvános szereplésre vállalkozott volna. Ez nem csüggesztette Goldfaden-t. Kiválasztotta a lányosképtű, szopránhangú ifjakat és velük játszatta el a női szerepeket.

Könnyű fajsúlyú darabokat, kuplékat tákoltt össze, megzenésítette és odadobta a kávéházi publikum elé. Egyetlen célja volt vele: mulattatni a közönséget és pénzt szerezni, hogy ennek segítségével színművészetet tudjon teremteni, amely nemcsak szórakoztat, hanem nevel és izlést fejleszt.

(Folytatjuk.)

Németország nem támadja meg Franciaországot

Polgári igazgatás a Ruhr-vasutokon

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Düsseldorf, február 24. Degoutte francia tábornok a „Daily Mail“ tudósítójának kijelentette, hogy a Ruhr-vidéken bizonyos javulás észlelhető a franciák és a németek között való viszonyban. A tábornok azt tekinti fődolognak, hogy a Ruhr- és Rajna-vidéki gazdasági gyűrűt minél szorosabbra kövacsolja.

Berlin, február 24. A ruhrvidéki vasutaknál ma kezdődött meg a francia polgári igazgatás.

Páris, február 24. Doumergée, a francia szenátus új elnöke ma foglalta el tisztségét. Székfoglaló beszédében kifejtette, hogy Franciaország mostanig engesztelékeny politikát követett Németország felé, de arra a meggyőződésre jutott, hogy áldozata lett a jóhiszeműségének. Ezért olyan eszközökhöz nyult, amelyek joggal megfelelnek a német szellemnek. Németország nem az egyedüli állam, amely a versaillesi szerződésben megállapított rendelkezéseket nem veszi figyelembe. Franciaországtól biztonságának minden garanciáját elrabolták és nem történhetne nagyobb igazságtalanság, mint az, ha a jóvátételt is elrabolnák tőle.

A félhivatalos „Temps“ Bonar Law beszédét kommentálja. Azzal vádolja az angol kormányt, hogy magatartásával erősíti a német ellenállást.

— Német hatóságok, melyek 1921-ben meghajlottak a szankciók előtt, miért lázadtak fel 1923-ban? Vegyük tekintetbe a szövetséges hatalmakat, melyek résztvettek ezekben a tetteleiben. 1921-ben Anglia Franciaország és Belgium oldalán állt. 1923-ban már nincs ott. A németek azt mondják, hogy az angolok semlegesek lettek és ez nagy bátorítás Cuno számára.

Németország békét akar

London, február 24. Az angol munkáspárt több képviselőtagjának ruhrvidéki tanulmányutjával kapcsolatban a Westminster Gazette megállapítja, hogy a képviselők beszámolója hű ugyan, de naiv is, mert a ruhrvidéki bányák nemzetközivé tételét Franciaország nagyon szívesen fogadná, de ehhez se Németország, se Anglia nem járulhat hozzá.

Berlin, február 24. A Reichstag tegnapi ülésén Gossler közlekedésügyi miniszter hosszabb beszédet mondott, amelynek folyamán megcáfolta a híreket, hogy Németországnak szándékában van Franciaországot megtámadni. Németországnak szándékai békések, de minden olyan lépést, amely igazságtalanul éri Németországot, vissza fog utasítani.

Berlin, február 24. Bochumban a francia katonaság és a német lakosság között véres összecsapás volt, melynek egy munkás esett áldozatul. Többen megsebesültek. A városban kihirdették az ostromállapotot.

Poincaré Anglia háta mögött meg akar egyezni Németországgal

London, február 24. A „Times“ párisi tudósítója feltűnést keltő közleményt hoz a francia kormány állítólagos politikai céljairól. A tudósító szerint Poincaré arra törekszik, hogy Németországgal teljesen új megállapodást kössön, amely a versaillesi szerződést nem szünteti meg, hanem kiegészíti. Erről a hírről az „Allgemeine Zeitung“ londoni tudósítója is beszámol, sőt kiegészíti azzal, hogy ezt az új szerződést Olaszország és Belgium is aláírják. Szerinte ily módon Angliát teljesen megelöznék, vagy arra kényszerítenék, hogy Franciaország mögött haladjon. Azt hiszik, ezzel megvalósulna a kontinentális blokk terve, amely állítólag Mussolininél származik. Ha ez a szándék valóra válik, bebizonyosodnék, hogy a Ruhr-akció tulajdonképeni célja az a terv, amely már a párisi konferencia meghívulása óta állandóan Poincaré szeme előtt lebeg.

Az olaszok a franciák ellen.

Frankfurtból jelenti az Europa Presse: Franciaország részéről ismét felmerült az a terv, hogy

Franciaország és Olaszország gazdasági szerződést kössön egymással. Ez a szerződés politikai megállapodással is kapcsolatos volna. A tervet úgy a francia, mint az olasz politikai faktorok örömmel fogadják. Csak az olasz kormányhoz közelálló sajtó van ellene, amely arra az álláspontra helyezkedik, hogy Olaszország nem elfogult ugyan Franciaországgal szemben, mégsem kívánatos, hogy politikailag lekösse magát.

Római táviratokból megállapítható, hogy majdnem az egész olasz sajtó szembefordul az olasz-francia gazdasági szövetség létrehozása érdekében történő hangulatkeltéssel és határozottan tiltakozik a Ruhr-vidék közös kizsákmányolására irányuló egyezmény ellen. A sajtókampány hatása alatt most már hivatalos helyen is a terv ellen foglalnak állást. Az Idea Nazionale, mely a kormányhoz közel áll, a következőket írja:

— Azáltal, hogy Franciaország az antant politikai rendszerét és a fennálló európai egyensúlyt darabokra törte, automatikusan felszabadultak mindazon felforgató elemek, melyek nemcsak Franciaországot, hanem egész Európát és elsősorban Itáliát is fenyegetik. — Franciaország mások érdekeire való legcsekélyebb tekintet nélkül akarja a Creuzot- és a Kruppot, vagyis Európa egész hadiparát és bányászát kezébe egyesíteni. Ezáltal teljesen megszabadul a német félelemtől és azt az óriási gazdasági és katonai hatalmat, melyet egyesít, arra használhatja, hogy leszámoljon minden más európai nemzet, tehát Olaszország konkurenciájával is. Van-e joga Franciaországnak ahhoz, hogy kijelentse, hogy idegen beavatkozást nem tűr? A Ruhr-kérdésben egyáltalában nem tekinthetők idegennek azok a nemzetek, melyek Franciaországgal együtt a győzelmet kivívták. Nem lehet a közös győzelmet arra felhasználni, hogy francia túlhatalmat létesítsenek, mely abban az európai rendben, melynek felállítását vértünkkel segítettünk, a mi jelentőségünket és szabadságunkat is korlátozná.

* Robban a jókedv, mint a dinamit, ha az asztalon a pezsgő Szilágyi Favorit.

Eredeti gyári árban

kötött kabátok,
swetterek,
harisnya és keztyű

BLATT

1394

kötött-szővött áruháza Cluj, Főter 13.

Markovits F. ékszerész
Cluj—Kolozsvár, Vesselényi-utca 20. sz.

Arany- és ezüst ékszerek, kinaezüst és ezüst dísz tárgyak választéka. Szolid és pontos kiszolgálás. Tört aranyat, ezüstöt, briliánt legmagasabb napi áron veszek.

Vizórakat kap minden kolozsvári ház és üzem

A város új jövedelme. Kibővítik a vízműeket

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Kolozsvár vízellátása is belekapcsolódott az elmúlt évek nagyszabású városfejlesztési akcióiba. A vízművek kiépítésére, a csatornák kicserélésére és a vízvezetéknek a magasabb házak felső emeleteire való felhuzására a mérnöki hivatal már régebben részletes mérnöki és pénzügyi terveket készített el, amelyek azonban a megvalósítás stádiumába különböző, leginkább pénzügyi okok miatt nem juthattak. Most egy egészséges intézkedés a vízművek elhanyagolt ügyén föltétlenül lendíteni fog. Szó van arról, hogy a város saját költségén egyezer és ötszáz vízmérőórát fog felszereltetni. Az órák révén a város háztartása kétféle vízmérőórát fog használni: egyezer leig eddig elmaradt jövedelemhez fog jutni.

Jellemző erre a jövedelmesség szempontjából elhanyagolt városi üzemre, hogy az ötmillió köbméter vizet szolgáltató művek mindössze ötszáz vízmérőóra fölött rendelkeztek. A legtöbb lakóház, gyár, közép- és kisműhely általánosan fizetett. A vízmérőórákkal rendelkező helyekről 604.365 le folyt be az elmúlt esztendőben, míg az általánosan fizetett helyekről 590.000 le. Az általánosan fizetett legalább is ötször akkora volt, még akkor is, ha a vízcsovekből sok vizet ki is szivárgott és senki nem látta hasznát.

A víziórakat már a közeli napokban felszerelik. Aki akarja, a víziórát egy összegben kifizetheti, aki azonban úgy kívánja, az havi részletekben is fizetheti az óra árát (felszerelés nélkül), amely az eddigi számítások szerint körülbelül másfélszer leibe fog kerülni. Az említett ezeröttszáz órát ebben az évben, további ezret a jövő évben fognak bevezetni.

A víz köbméterének ára nem fog emelkedni és továbbra is két le marad.

Az órák felállítását következtében várható jövedelem már a pénzintézeteket is ajánlattételre ösztökélte. A polgármester különböző kölcsönajánlatokat kapott hosszú lejáratú, alacsony kamattal, kedvező fizetési feltételekkel. Ha a pénzügyi tranzakciókat sikerül lebonyolítani, akkor néhány hét múlva már a vízművek kibővítésének munkálatai is megkezdődhetnek, minthogy a kormány erre vonatkozó hozzájárulása már biztosítva van.

Március elsején életbelép a devizatorvény

— Az Uj Kelet tudósítójától —

A képviselőház február 19-én tartott ülésén — mint ismeretes — megszavazta a devizakereskedelem ellenőrzéséről szóló törvényjavaslatot. Az új devizatorvény szövege, bár az Románia pénzügyi, ipari és kereskedelmi, szóval egész közgazdasági életére rendkívül nagy kihatással lesz, még mindig nem került nyilvánosságra és így különösen a csatolt területek pénzintézetei, kereskedői és ipari vállalatai teljesen tájékoztatlanok afelett, hogy devizajogszabályok a jövőben milyen feltételek és rendszabályok szerint bonyolíthatják le. A devizakereskedelem szabadságát és az egészséges verseny kialakulását lényegesen korlátozni fogja az új törvény, miután a pénzügyminiszter minden módosítás elöl mereven elzárkózott. Az új devizatorvénytől a pénzügyminiszter valószínűleg a lei kurzusának stabilizációját, sőt feljavulását reméli. Erre enged következtetni az a gyorsaság, amelyet a törvény életbeléptetése érdekében a kormány kifejt.

Bukaresti tudósítónk távirati jelentése szerint az új devizatorvényt már március elsején életbeléptetik és a bukaresti deviza felügyeleti hivatal tagjait is kijelölték már. A központi hivatal tagjai H. ggi Teodorachi a bukaresti kereskedelmi és iparkamara elnöke, a pénzügyminisztérium delegáltja és a Banca Nationala egyik igazgatója lesznek.

Bratianu Vintila pénzügyminiszter egyébként beható tárgyalásokat folytat a Banca Nationala igazgatóságával a törvény gyakorlati alkalmazásának módozatairól.

* Legelőnyösebben vásárolhat Clujon az újonnan megnyitott Izsák Testvérek női divat- és rövidáruházaiban (Ferencz József-utca 63). D. M. C. minden számban kapható. Szolid és pontos kiszolgálás.

Csicserin tiltakozása a hatalmaknál a Memel-kérdés ügyében

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Moszkva, február 24. Csicserin orosz külügyi népbiztos tiltakozó jegyzéket intézett Angliához, Franciaországhoz és Olaszországhoz a Memel-kérdés új rendezése miatt. A jegyzék kifejti, hogy ez a kérdés nagyon érinti Oroszország érdekeit s ezért a mostani döntés, mely Oroszország nélkül jött létre, súlyos bonyodalmakat okozhat. Oroszországra nézve, főképp mezőgazdasági tekintetben, rendkívül fontos a memeli hajózás és a közlekedés kérdésének a rendezése. És mivel a nagyhatalmak ebben a tekintetében nem vették figyelembe a szovjet-kormány előterjesztéseit, Oroszország minden

kárért, mely a Memel-kérdés mostani rendezéséből rászámazhatna, a szövetségesekre hárítja a felelősséget.

A litván hadsereg megszállta a semleges zónát

Varsó, február 24. Skrzimsky lengyel külügyminiszter ma táviratot intézett a népszövetség titkárához. A táviratban tiltakozását fejezte ki az ellen, hogy a litván hadsereg megszállta a semleges zónát, egyben visszautasította az ezzel kapcsolatban Lengyelország ellen emelt vádakait.

Kötelező jelentkezés Kolozsváron

A kétes elemeket kitoloncolják. Popovici rendőrprefektus nyilatkozata az új rendeletről

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Kolozsvár bejelentőhivatala ma újabb rendeletet adott ki a kötelező jelentkezésekről, mert ebben a tekintetben nagy tájékozatlanság uralkodott eddig a lakosság körében. A magyarító rendelet, melyet Paul Minhea, a hivatal főnöke szignált, felhívja mindazokat a kolozsvári lakosokat, akiknek az 1921 júliusában történt összeírás idején bármilyen okból nem adták ki a jelentkezési lapot (Bulletin de inscriere), hogy a rendelet közzétételétől számított harminc napon belül jelentkezzenek a Calea Victoriei 42. alatt lévő központi rendőrkapitányság 12. számú emeleti helyiségében elhelyezett bejelentőhivatalnál, ahol megfelelő igazoló okmányaik felmutatása ellenében megkapják személyazonossági bizonyítványukat.

A rendelet megemlíti, hogy személyazonossági bizonyítványt csak azok kaphatnak, akik bizonyítani tudják, hogy igazolt érdekük, megélhetésük miatt kell Kolozsváron tartózkodniuk. Ezeket három kategóriába sorozza a rendelet: állami és magántisztviselőkre, vagy akik közismerten hasznos foglalkozást űznek a városban, végül azokra, akiket összeköttetésük köt ide s ezt igazolni tudják. Azok, akik ebbe a három osztályba tartoznak, kötelesek 30 napon belül a polgármesteri hivataltól, illetve attól a hatóságtól vagy vállalatától, amelynél alkalmazásban vannak, megfelelő okmányokat szerezni, hogy a személyazonossági bizonyítványokat megkaphassák.

Azok, akik a felsorolt kategóriák egyikébe sem tartoznak, de Kolozsváron laknak, szintén a polgármesteri hivaltól kiállított okmányokkal kötelesek igazolni, hogy jogosan tartózkodnak itt. Azt, aki nem tudja kolozsvári tartózkodását hivatalos okiratokkal igazolni, három napon belül kiutasítják Kolozsvárról és illetőségi helyére toloncolják.

Van a rendeletnek egy másik része, mely azokra a kolozsvári lakosokra vonatkozik, akik

eddig még nem jelentkeztek. Ezeknek a rendelet tizenöt napi haladékot ad arra, hogy tegyenek eleget ebéli kötelezettségüknek, mert ellenkező esetben ötszázöt ezer leig terjedő pénzbírsággal fogják őket sújtani.

Magyarizatképen Popoviciu Valér rendőrprefektus kijelentette a Uj Kelet munkatársának, hogy a rendelet főleg azok ellen irányul, akik évek óta tartózkodnak Kolozsváron, holott másutt van az illetőségük, más községben laknak és csak fokozzák a megélhetési bajokat és lakásmizériákat. Másodsorban a rendelet rá akarja kényszeríteni azokat, akik román állampolgárságukat és kolozsvári illetőségüket eddig még nem rendezték, hogy záros határidőn belül tegyék meg, ha szabadulni akarnak az esetleges kellemetlenségektől. Mert mielőtt a bejelentőhivatalt reorganizálnák, a rendőrség állandóan nagy razziákat fog tartani s az ellen, aki nem tudja magát kellően igazolni, megindítják az eljárást.

Revideálják a magyar házszabályokat

Korányi Frigyes elutazott Párisba

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Budapest, febr. 24. A házszabály revíziójának kérdésében a magyar kormány nem kívánja elvitatni az ellenzék hozzászólási jogát, sőt egyenesen kívánatosnak tartja, hogy a nemzetgyűlés lehetőleg egyöntetű megállapodásra jusson ebben a kérdésben. Ezért hozzájárul ahhoz, hogy a házszabályrevízió ügyében pártközi értekezletet hívjanak össze és így alkalmat adjanak az ellenzéki képviselőknek, hogy a kérdéshez hozzászóljanak.

Budapest, febr. 24. Korányi tennap indult Párisba. Elutazása előtt az „Az Est” munkatársának kijelentette, hogy főcélja a francia vezető köröket felvilágosítani Magyarország válságos gazdasági helyzetéről és meggyőzni őket arról, hogy Magyarország egyetlen kívánása, biztosítás részére a békes fejlődés lehetőségét. Nem fogja elmulasztani a kulturális kapcsolatok ápolását sem, mert azok jelentősen szolgálják a két állam közötti jóviszony kiépítését.

* Legújabb divat szerinti ruhák Lukács uri divatszalonjában készülnek Wesselényi-u. 20. I-ső emelet. Szolid és pontos kiszolgálás.

Törökország utolsó jegyzéke a nagyhatalmakhoz

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Konstantinápolyból jelentik: Az angorai nemzetgyűlés hétfőn fogja a lausannei béketervezetet megvitatni. A hétfői ülés után a nagyhatalmaknak jegyzéket adnak át, amely Törökország utolsó engedményeit fogja tartalmazni. A jegyzék egyszerűen azt is ki fogja jelenteni, hogy visszautasítása esetén Törökország visszanyeri teljes akciószabadságát.

Egy másik konstantinápolyi távirat szerint az angorai nemzetgyűlés tegnap titkos ülést tartott, amelyen Izmed pasa a lausannei békeszerződés elfogadását ajánlotta. Ismertette a szövetségesek engedményeit és amellelt érvelt, hogy a lausannei béketárgyaláson kidolgozott szerződéstervezet töké-

Mégis megjelent a második számú rendelet

A személyazonossági igazolványokat meg kell és könnyen meg lehet szerezni

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Néhány nap előtt megírtuk, hogy az ostrom-állapotra vonatkozó rendeleteket valószínűleg nem fogják falragaszokon kihirdetni. Erre a föltevésre a hatóságok abból következtettek, hogy a rendelet kihirdetése elodázódott; ma azonban a városok utcáin és a falvak községházain mégis kifüggesztették a rendeletet. Nyilván ezzel függ össze a kolozsvári rendőrség legutóbbi intézkedése a személyazonossági bizonyítványok könnyű beszerzéséről, amelyről egyébként másik cikkünkben számolunk be. A 2. számú rendelet első pontjai a rémhírterjesztők és az állam biztonsága elleni merényletek elkövetői büntetését foglalják magukban. A hadizóna területén tartózkodókról a 11. és 12. pontok rendelkeznek.

A rendelet idevonatkozó szövege következőképpen hangzik:

Hadtörvényszék tartóztatja le és elítéli azokat: akikről bebizonyosodik, hogy a hadizóna területén tartózkodnak vagy utaznak személyazonossági bizonyítvány (a bejelentő hivatal által kibocsátott Md. 2. igazolvány) vagy utazási igazolvány nélkül 8 hónaptól 6 hónapig terjedő elzárással, vagy 500—1000 leig terjedő pénzbüntetéssel, vagy mindkettővel lesznek büntetve.

Akikről bebizonyosodik, hogy valamelyik helyiségbe érkeztükkor nem jelentkeztek a közigazgatási hatóságoknál (rendőrség, községi előjáróság) személyazonosságuk igazolása végett és hogy bejelentésük a helyiséget, honnan jöttek, a szállót vagy lakást, ahol laknak, ugyanezen eljárás követve a helyiség elhagyásakor, kérve okmányaik láttamoztatását, valamint mindazok kik lakásukban fogadnak idegeneket vagy máshelyiségben román állampolgárokat és azokat nem jelentette be a fentnevezett hatóságoknak. A vétkezők egy hónaptól egy évig terjedő elzárással, vagy 500—1000 leig terjedő pénzbüntetéssel, vagy mindkettővel lesznek büntetve, eltekintve attól a büntetéstől, mit azokkal szemben fognak az érvényben levő törvények értelmében alkalmazni, kikről bebizonyosodik, hogy kémek, propagandisták vagy izgatók.

Hatvan évig fizet Anglia Amerikának

London, február 24. Az angol-amerikai adósság kérdésében létrejött egyezményt a „Times” vezércikkben méltatja és a világtörténelem legnagyobb pénzügyi műveletének mondja. Megállapítja, hogy az egyezmény nemcsak magában véve kitűnő munka, hanem a fegyverszünet óta ez az első alkotás, amelyet nemzetközi szempontból méltónak lehet minősíteni. A lap azután ismerteti azokat a terheket, melyeket ennek folytán Angliának viselnie kell. A tervezet szerint Anglia az első tíz évben harmincmillió font sterlir, a következő ötvenkét évben pedig évi harmincyolcmillió font fizetésére kötelezte magát. Ez az óriási törlesztés igaz, két emberöltő vállait terheli, — fejezi be a „Times” vezércikkirója — de a példa, melyet így adunk, minden áldozatot megér.

**A legfinomabb tisztagyapjú
kötő-harpász, blousok
és ruhák részére**

♥

SIPOS JENŐNÉL

**Cluj, Piata Unirii 17
kaphatók**

♥

1438

**Visszonteladóknek
árkedvezményt adok**

Rohát és más szörmet fest az UNIO gőzmosógár Cluj—Kolozsvár

HIREK

Váz dűz Maidele vill

— Jiddis népdal —

Drága, drága, mondj nekem éneket,
Mit kíván kicsi lány?
Mit kíván kicsi lány?
„Ruhát, kicsi lány, azt kell ugye venni,
El kell hát a szabóhoz menni . . .”
— Nem, anya, nem,
Nem erre vár szívem,
Nem értesz te engem,
Rossz anyácska vagy te.

— Drága, drága, mondj nekem éneket,
Mit kíván kicsi lány?
Mit kíván kicsi lány?
„Cipőt kicsi lány, azt kell ugye venni,
El kell hát a cipészhez menni . . .”
— Nem, anya, nem,
Nem erre vár szívem,
Nem értesz te engem,
Rossz anyácska vagy te.

— Drága, drága, mondj nekem éneket,
Mit kíván kicsi lány?
Mit kíván kicsi lány?
„Gyűrűt, kicsi lány, azt kell ugye venni,
El kell hát a gyűrűshöz menni . . .”
— Nem, anya, nem,
Nem erre vár szívem,
Nem értesz te engem,
Rossz anyácska vagy te.

— Drága, drága, mondj nekem éneket,
Mit kíván kicsi lány?
Mit kíván kicsi lány?
„Jegyeszt kicsi lány, azt kéne szerezni,
El kell hát a saáchenhoz menni . . .”
— Ugy, ugy, igen,
Csak erre vár szívem,
Megerítesz már engem,
Jó anyácska vagy te.

Giszkalay János.

— **Ki lesz a nagyváradi prefektus?**
Nagyváradi tudósítónk jelenti: Peter Julián prefektus távozása befejezett tény. Dr. Wenter István prefektusjelölt, aki a prefektusi állás érdekében legutóbb Bukarestben járt, ma visszaérkezett Nagyváradra. Wenter kijelentette, hogy a prefektusi állást nem foglalja el, mert a feltételekre nézve nem tudott megállapodni a kormánnyal. Most Pinteá Aurél elsődi ügyvéd nevét emlegetik.

— **Elmaradt a pénteki operaelőadás.**
A kolozsvári román nemzeti opera műsorán tegnap este a Bajazzok és Parasztszerepek volt kitűzve. A színlapokon Aca de Barbu és Grozavescu szerepeltek és mint rendesen, fellépésüknél a színházat zsúfolásig megtöltötte a közönség. Az előadás megkezdésekor azonban a színház igazgatója, Popovici-Bayreuth kénytelen volt bejelenteni, hogy az előadás elmarad, mert Grozavescu, aki vendégként szerepelt, visszalépett. A népszerű tenorista ma újságírók előtt kijelentette, hogy orvosi rendeletre hetek óta nem szabad énekelni megerőltetnie magát, ezért csak a Bajazzok vagy a Parasztszerepekben akart fellépni, a kettőben egyszerre egészségre rovasára játszhatott volna csak. Az opera igazgatója ragaszkodott a két darabhoz, ezért kellett visszalépnie.

— **Holtpontra jutott a nyomozás a budapesti bombamerénylet ügyében.** Budapestről jelentik: A kettős bombamerénylet ügyében nem történt fordulat. A nyomozás holtpontra jutott. A katonai szakértő ma délben nyújtotta át a főkapitánynak írásbeli szakértői véleményét, amely szerint a bombákat lehetetlen volt felrobbantani. Ez előrelátható volt, mert a bombák 1916-ban készültek és dinamonnal voltak megtöltve, melynek az a tulajdonsága, hogy ha féléven belül nem használják, ezalatt annyi nedvességet szív fel magába, hogy később nem tud explodálni. A bombák tehát senkire sem lehettek ártalmasak. Horváth rendőrfőtanácsos kijelentette, valószínűleg csak fenyegetésről van szó, de mindnet megtesz, hogy a tetteseket kézrekerítse.

— **Ki lesz Rasin utóda?** Prágából jelentik: A cseh nemzeti demokratapárt végrehajtóbizottsága Becka Tivadart javasolta Rasin pénzügyminiszter utódjául. A kormány a jelölést Masaryk elnök elé terjeszti, aki valószínűleg már holnap kinevezi az új pénzügyminisztert.

— **A közoktatásügyi miniszter Nagyváradon.** Nagyváradról jelentik: A biharmegyei prefekturára ma távirat érkezett Bukarestből, hogy Anghelescu közoktatásügyi miniszter szombaton ideérkezik. A kultuszminiszter elsősorban a premontrai főgimnázium ügyét fogja megvizsgálni. Amint ismeretes, néhány hét előtt beszüntették az előadásokat, mert a tanítás menetében állítólag irredenta tónus volt észlelhető. Azóta mintegy ezer tanuló áll iskola nélkül. Több küldöttség járt már ebben az ügyben a fővárosban, de csak most jutott az ügy abba a stádiumba, hogy a miniszter megvizsgálja az ügyet és a vizsgálat után minden valószínűség szerint meg fogja nyitni az intézetet. Kérdéses, hogy a gimnázium azután is a premontréik kezében marad, vagy pedig az állam veszi át.

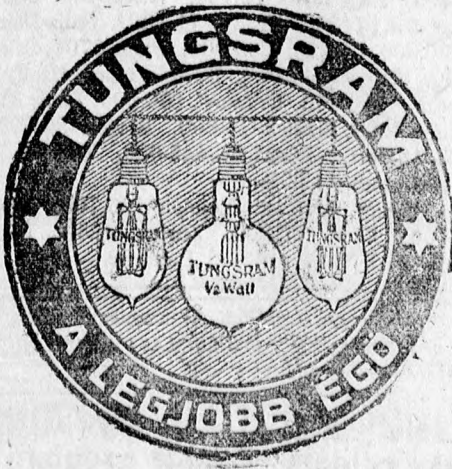
— **Ítélet a budapesti árpapanama ügyében.** Budapestről jelentik: Ma hirdette ki a budapesti törvényszék büntető tanácsa az árpakiviteli panama ügyében hozott ítéletet. A bíróság a per összes vádlottait felmentette, Borza Ede kivételével, akit árdragító visszaélés vétsége miatt huszezer korona pénzbüntetésre ítélték.

— **Vonatösszeütközés Angliában tizenhat sebesülttel.** Londonból jelentik: A cardiffi állomáson hibás váltóállítás következtében két vonat összeütközött. Tizenhat ember megsebesült.

— **Ki kell váltani a cselédkönyveket.** A kolozsvári rendőrfőkapitányság ma rendeletet adott ki, amelyben kötelez mindenkit, akinél a cselédeknek csak ideiglenes igazolványa van, hogy harminc napon belül jelenjen meg a rendőrség 11-ik számú szobájában, ahol a rendes cselédkönyveket kiadják. Egy-egy könyvhöz két fényképet kell vinni.

— **Zalaegerszegen meg vannak elégedve.** Budapestről jelentik: A zalaegerszegi internálótábor megtekintésére indult képviselők délelőtt tizenegy órától délután három óráig tartózkodtak a táborban. Sorrajárták az egyes barakokat, érdeklődtek egyes internáltak helyzete iránt, megkérdezték: miért és mióta vannak internálva, sőt az egyik képviselő az összes betegeket és az egészségesekek közül is sokat orvosi vizsgálat alá vett. Az internáltak egy része panasszal állt elő, de sokan kijelentették, hogy semmi okuk sincs panasza. Minden internálnak rendes alsó- és felsőruházata van és a barakokban tizennégyfokos a temperatura. A képviselők látogatást tettek a konyhában is, izlették az internáltak ebédjét, ami riszlevesből és tarhonyás burgonyából állott. Reggelre félliter feketekávé vagy hamislevest, estére pedig főzeléket vagy feketekávé kapnak az internáltak. A napi kenyéradag harminchárom deka. Egyszer hetenként kapnak húst. Koszó belügyi államtitkár a Magyar Távirati Iroda munkatársa előtt kijelentette, hogy a zalaegerszegi tábor újabb revíziója nem azért vált szükségessé mintha az internáltak helyzete türelmetlen volna, hanem azért, hogy mérsékeljék az államkincstárnak a tábor fenntartásával kapcsolatos óriási kiadásait.

— **Kasszafurás egy budapesti porcellánüzletben.** Budapestről jelentik: Tegnap éjjel nagystílű betörés történt a Vámház-körúti Kossuth János-féle porcellánüzletben. Egy jólszervezett betörőbanda kifurta a hatalmas Wertheim-szekrényt és a benne levő többmillió koronát magával vitte.

— **Végetértek a cseh-román vasúti tárgyalások.** Tegnap este érkezett vissza Szatmárról dr. Sassy Béla, a kolozsvári vasúti üzletvezetőség menetrendi osztályának főnöke, aki résztvett az ottani cseh-román vasúti konferencián. A tárgyalások eredményéről dr. Sassy kijelentette az Uj Kelet munkatársának, hogy az értekezlet csak a tehervonatok menetrendjének módosításával foglalkozott. Ez a módosítás a román és cseh vonatok zavartalan csatlakozása érdekében vált szükségessé. A szatmári megállapodások csak ideiglenes jellegűek, mert június elsején teljesen új menetrend fog a CFR. vonalain életbelépni.

— **A kolozsvári piaci árusok sérelmét orvosolták.** A piaci árusok érdekképviseletük, a Kereskedők Tanácsa utján már régebben arra kérétek a tanácsot, hogy részesítse őket védelemben azokkal a városi közterhekhez semmivel sem járuló vidéki kereskedőkkel szemben, akik a kolozsvári piacot előzönlötték és nekik konkurenciát csináltak. A kérés hosszú ideig hevert elintézetlenül, míg tegnap a városi tanács arról értesítette a Kereskedők Tanácsát, hogy a kolozsvári piaci árusok kérését honorálta s az élelmiszerárusok kivételével a kolozsvári piacról kitiltotta mindazokat a kirakó kereskedőket, kiknek Kolozsvár területén való áruslásra iparjoguk nincsen.

— **Ezertagu pénzhamisítóbándát leplezték le Amerikában.** Newyorkból jelentik: Az itteni rendőrség egy pénzhamisítóbándát fedezett fel, amelynek több mint ezer tagja van és több mint tizenkétmillió dollárt hamisított. A szervezet tagjai nagyjából olaszok és a klisék is olasz gyártmányok. Sok letartóztatás történt.

— **Ellenőrzés alá kerülnek a magyarországi postaküldemények.** A pénzügyminisztérium körrendeletben utasította az összes romániai vámhivatalokat, hogy a Magyarországból érkező újságküldemények, levelek és közlemények csak a biharpüspöki vámhivatalnál jöhetnek Romániába. Az összes ilyen természetű magyarországi küldemények kézbesítés előtt Kolozsvárra továbbítandók, ahol az állambiztonsági felügyelőség — Inspectoratu Sigurantei Generale a Statului — ellenőrizi azokat.

— **Hóvihar Angliában.** Londonból jelentik: Északangliában olyan hóviharok dultak, amilyenekre senkinek sem emlékszik egész Angliában. A forgalom egyes helyeken teljesen el van vágva, a falvak élelmezése a legnagyobb nehézségekbe ütközik.

— **Összeomlott Aradon egy ház.** Ma délelőtt telefonon jelentették a rendőrségnek, hogy az Alexander Cavra (Csernovics Péter) utca tulsó végén egy ház a tartós esőzés következtében beomlott. A ház rozoga állapotban volt már amúgy is és az eső most teljesen szétmosta a falakat, úgy hogy egyszerre a tetőzet és egyik oldalfal beomlott.

— **Amerikában spanyoljárvány van.** Londonból jelentik, hogy Newyorkban spanyoljárvány dühög, amelynek sok áldozata van. Valamennyi iskolát bezárták.

— **Élsúlyedt egy angol hajó.** Hamburgi jelentés szerint egy japán gőzös Kuxhavennél összeütközött egy angol gőzessel. Az angol gőzös elcsúszott. Több sebesülés történt. Az utasokat megmentették.

— **Három valutaérett fogtak el Budapestén.** Budapestről jelentik: A rendőrség ma elfogta Király Gyula valutacsempészt, Angelus és Milkovics ügynököket, akiktől huszmillió koronát és kétszáz ezer szokolt koboztak el. Mind a három valutaérett őrizetbe helyezték, a velük összeköttetésben levő textilnagykereskedők ellen pedig büntető eljárás indult meg.

* „Pro Cultura“ képkiallítása a vármegyháza emeleti dísztermében, nyitva minden nap 9—1-ig és 3—6-ig. Belépő díj 10 lei.

* **Megnyílt Hirsch Antal úri divatszalonja Cluj, Ferencz József-ut 115 sz. alatt.** Szövetekben dúsz választék, olcsó árak, szolid és pontos kiszolgálás.

* **Párisi tanulmányutamról hazaérkezve,** női divatszalonomat megnyitottam, ahol eredeti Párisból hozott modellek is kaphatók. Kende Lipótné Uránia palota II. em.

* **Orvosi hír.** Dr. Krémer fogorvos rendelőjét Calea Regale Ferdinand (Ferencz József-ut) 34. alá helyezte át. (Földszint, Metropol-kávéház udvarán.) Rendel. d. e. 10—12, d. u. fél 3—5-ig.

KÖZGAZDASÁG

A fa- és petróleumtermékek új exportdíja

— Az Uj Kelet tudósítójától —

A Monitorul Oficial legutóbbi száma közli a Romániából külföldre exportálandó fa- és petróleumtermékek új illetékét, amelyet hosszúságos tárgyalás után az export-import bizottság Sassu kereskedelmi és Bratianu Vintila pénzügyminiszter állapítottak meg és amelyet a minisztertanács jóváhagyott.

Az új kiviteli illetékek a következők:

Fatermékek

Vágott fenyő és fenyő talpa 150 lei köbméterenként; fenyőtönk 150 lei; puhafa (luc és fenyő) 20 cm. vastagságig 40 lei köbméterenként. Hangszerfa 300 lei köbméterenként. Butorbélésdeszka (luc vagy fenyő) 45 lei köbméterenként. Vágott fenyőfa 60 lei köbméterenként, bükkfalpa 60 lei darabonként. Bükk tűzifa 500 lei vagonként.

A kész tölgyfaárakat, amelyek ez év február 23-án raktáron voltak, a minisztérium különös kedvezményben részesíti és ezek részére köbméterenként 40 lei kiviteli illetékeket állapít meg.

Tartós bányata után, amelyek husz centiméternél nem szélesebbek, kis talpfák (keskenyvágyú vasutak részére) és tölgy-cölöpök után köbméterenként 275 lei kiviteli illeték fizetendő.

A kitermelt és kidolgozott tölgyfaárakat, amelyek után a feltüntetett vámilleték fizetendő, legkésőbb 1928. október 1-ig Romániából exportálni kell.

Könnyű benzin vagononként (10.000 kg.) 5000 lei; nehéz benzin vagononként 4000 lei; finomított lámpapetróleum 1500 lei vagononként; motorina 4000 lei vagononként; könnyű olaj 6000 lei, nehéz olaj 10.000 lei, parafin 20.000 lei vagononként.

A kiviteli illetékek az angol font alapján kiszámítandó nemes valutákban fizetendők. A kurzusra nézve a gabonaművek kiviteli illetékére megállapított árfolyam irányadó. Kommissziós illeték sem a fa-, sem a petróleum termékek után nem fizetendő.

Kolozsvári mészárosok küldöttsége Sassu miniszternél

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Ismeretes az a hetek óta tartó harc, amelyet a kolozsvári mészárosok és a hatóságok a husárok miatt folytatnak. A mészárosok az élősúly áruk drágulására való hivatkozással többször kérték a husárok emelésének engedélyezését, a polgármesteri hivatal és rendőrprefektúra azonban következetesen elutasították kérésüket. Ennek eredményeként a kolozsvári piacon csak silányabb minőségű hus került forgalomba, mert az állattulajdonosok ragaszkodtak a lei esése miatt fel-emelt árakhoz.

A többszöri eredménytelen kísérlet után a kolozsvári mészárosok küldöttsége Bukarestbe utazott és megjelent Sassu kereskedelmügyi miniszternél, akitől azt kérte, engedélyezze részükre az összes kiadások figyelembevételével a harminc százalékos felszámítását, amit a törvény sem tilt, mert a kolozsvári rendőrhatalom által megállapított árak mellett nem tudják a lakosság husszükségletét kielégíteni.

A miniszter válaszában kijelentette, hogy tanulmányozni fogja a kérdést és a döntésről értesíti a kolozsvári mészárosok szövetségét.

Megengedik a nyulbőr kivitelét. Romániában nagymennyiségű nyulbőr van, amelyet a belső nem tudnak kidolgozni. A kereskedelmügyi minisztérium most elhatározta, hogy szabaddá teszi a nyulbőr-exportot. Az idevonatkozó szabályzatot a minisztériumban most készítik.

Megállapították az új papírárakat. Bukarestből jelenti tudósítónk: A papírbizottság a gyárak képviselőivel együttesen megállapította az új papírárakat. A sima papír ára 10.50 lei, a rotációs pedig 10 lei lesz kilogrammonként.

Engedélyezik a korpá kivitelét. A régi királyság, valamint Erdély és Bánát malomszövetségei arra kérték a bukaresti buza-, liszt- és kenyérkereskedelmet ellenőrző hivatalt, engedélyezze a korpának Romániából való kivitelét. Az ellenőrző hivatal a kérést pártolólágg terjesztette Sassu miniszter elé. Romániában nagymennyiségű korpá van felhalmozva, amely könnyen megromolhat, ha a kivitel engedélyezésével késlekednek.

A szokoltartozásokat szokolban kell visszafizetni. Nagyváradról jelenti: A nagyváradai törvényszék elvi jelentőségű döntést hozott a cseh-szlovákiai adósságok ügyében. A törvényszék kimondotta, hogy a cseh korona adósságokat cseh koronában kell megfizetni. A bíróság a határozatot una meggyőződés alapján hozta, hogy a kereskedő, aki idegen országbeli valutában kalkulált egységárak mellett árut külföldről importál, vegye meg

idejében a fizetendő valutát, hogy így egy belső banknak lejjel tartozzék és ne külföldi érdekeltségnek.

Palesztinai hírek. Jeruzsálemből jelenti: A palesztinai kormány felhatalmazta Tel-Aviv városát egy 75 ezer font sterlingi kölcsön felvételére. A kölcsönt az Egyesült-Államokban fogják elhelyezni, a newyorki Harvey Fiske et Sons bankcégnél, amely garanciát vállalt az ügyletben. A transvaali Johannesburgban „Palestine Enterprise Corporation” cím alatt új vállalat létesült palesztinai kereskedelmi ügyletek finanszírozására. Az új alakulat újév óta már meg is kezdte aktivitását Palesztinában.

Valutapiac február 24-én. Bukarest.
Valuta: Márka 120—125, leva 118—122, török lira 125—130, angol font 975—980, francia frank 1275—1280, svájci frank 40—40.50, olasz lira 950—1000, drachma 230—240, dinár 190—200, dollár 208—212, Napoleon 750—770, cseh korona 600—610, lengyel marka 65—70. **Deviza:** Páris 1260, London 988, Newyork 202, Róma 1000, Zürich 39.50, Prága 608, Bécs 29.75, Berlin 89, Budapest 8.

Zürich. Nyitás: Berlin 287.50, Newyork 531.50, London 2506, Páris 3225, Milánó 2565, Prága 1575, Budapest 18, Belgrád 510, Bécs 75, bélyegzett 75. **Zárlat:** Berlin 235, Newyork 531 hétnyolcad, London 2506, Páris 3125, Milánó 2562, Prága 1575, Budapest 18, Belgrád 510, Bukarest 265, Bécs 74 hétnyolcad, bélyegzett 75. **Utóztózsde:** Berlin 239, Newyork 531, London 2506, Páris 3247, Milánó 2567, Prága 1577, Budapest 18.50, Belgrád 510, Bukarest 260, Bécs 74.75, bélyegzett 75.

Budapesti devizaközpont hivatalos árfolyamai: Napoleon 11.000, London 137.000—140.000, Newyork 2900—2975, Bukarest 14—15, Belgrád 2725—2925, Prága 86—90, Wien 415—435, Varsó 8—9, Milánó 140—146, Páris 177—187.

Budapesti értéktőzsde zárata: Magyar Hítel 25.200, Osztrák Hítel 3700, Salgó 80.000, Rima 12.400, Déli vasút 12.700, Államvasút 380.000, Atlantika 7100, Kohó 71.200, Ganz-Danubius 2.100.000, Készén 235.000, Papír 6700, Szlavonia 5300, Viktoria 43.000, Kereskedelmi Hítel 1125, Beocsini 210.000, Urikányi 165.000, Láng 31.750, Lipták 4200, Schlick 15.800, Brassói 80.000, Zabolai 18.300, Cukoripar 445.000, Klotild 1200, Temesi szesz 14.000.

Berlin. Nyitás: London 105.700, Newyork 22.750, Páris 19.000, Zürich 4250, Bécs —, Prága 670, Budapest —, Bukarest —.

* Zürichi árfolyamnál magasabb áron váltok be aranyat, ezüstöt, briliánst és platínát. Hilffmann ékszerész, Wesselényi-u. 12.

SPORT

Ma tartják meg a kolozsvári kerület tisztújító közgyűlését. A kolozsvári sportkerülethez tartozó egyesületek ma, február 25-én délelőtt fél 11 órakor tartják meg tisztújító közgyűlést az Universitatea központi egyetemen levő tornateremben. A kerület elnöke dr. Dragomir Silviu egyetemi tanár nem vesz részt a közgyűlésen, mert a mai napon tartandó magyarigeni választás foglalja le. A közgyűlést az elnök távollétében dr. Tatar Coriolan egyetemi tanár, a kerületi bizottság alelnöke fogja vezetni. A kolozsvári egyesületek teljes számban vesznek részt a közgyűlésen, amelyen az új tisztikart és bizottságokat választják meg.

Kisorsolták a nagyváradai bajnoki mérkőzéseket. Míg a kolozsvári Comitetul Regional és szerveinek újjáalakítása még mindig nem történhetett meg, a temesvári, aradi kerület és a Zsilvölgye tavaszi programjának megállapítása után február 20-án a nagyváradai intézőbizottság is kisorsolta a tavaszi szezon bajnoki mérkőzéseit. A sorsolás értelmében március 4-én és 11-én az őszi forduló elmaradt bajnoki mérkőzéseket tartják meg, a futballerbi pedig április 15-én kerül eldöntésre a NAC és Törökcs csapatok között. Április 1-én és 2-án, a husvétii ünnepeken, serlegmérkőzéseket rendeznek, május 6-án pedig a városközi válogatott mérkőzés kerül eldöntésre.

Egységes a Jugoszláv Labdarugó Szövetség. A Jugoszláv Labdarugó Szövetség évi közgyűlésén az Ujvidéken felállítandó külön vajdasági alszövetség tervezetét 178 szavazattal 5 ellenében elvetették. A Jugoszláv Labdarugó Szövetség az MLSZ-el a legjobb viszonyt akarja fenntartani.

A magyar bírótestület új tisztikara. Budapestről jelenti tudósítónk: A magyar bírótestület legutóbbi tisztújító közgyűlésén a következő tisztikart választották meg: Elnök betöltetlen, társelnök Harsádi József, alelnökök Benedek Aladár és Szűcs Hugó, főtitkár Kiss Menyhért, pénztáros Gerő Ferenc. Megválasztották a tizenháromtagú bírótestületi tanácsot is.

Bukarestben rendezik meg Románia vivóbajnokságát. Románia ezévi országos vivóbajnokságának megrendezésére az Aradi Athletikai Club kért engedélyt. A bukaresti Comitetul Central az AAC kérését elutasította és úgy döntött, hogy Románia ezévi országos vivóbajnokságát Bukarestben rendezik meg.

Szatmár város birkózóbajnokságai. A szatmári Törökcs március 11-én országos birkózóversenyt rendez, amelyen Szatmár bajnokságai kerülnek eldöntésre.

Rendbehozzák a szatmári sportpályát. A szatmári sportpálya rendbehozatala a szatmári sportegyesületek régi, megoldatlan kérdése. A pályát az SZE építette és annak költségeit 60—70 ezer leit emésztett fel. A szatmári sportklubok elhatározták, hogy közös tőkebefektetéssel teljesen renováltatják a sporttelepet, a pályát planiroztatják, megnagyobbítják és bekerítik. Szatmár város tanácsa a maga részéről is hozzájárul a bővítés munkálataihoz és erre a célra 20.000 leit utalt ki a pályaintéző bizottságnak.

Felelős szerkesztő: DR. MARTON ERNŐ
Kiadó: KADIMA R.-T.

Mégsehol és soha

nem voltak kaphatók
készen olyan kitéző

öltönyök,

felöltők,

fiuruhák,

1433

mint most

KATZ és MENDEL

cégnél Cluj, Fötér 10. szám.

Szövetek nagy választékban.

Rothmann Márton szabókéltékek Cluj, str. Matia (v. Mátyás kir.-utca) 2. sz. rövidáru raktára. Eladás nagyban és kicsinyben. Vidéki megrendeléseket postán eszközöl.

SZINHÁZ - MŰVÉSZET

R. U. R. (*Utópisztikus kollektiv-dráma, bemutatja a Magyar Színház.*) Capek Károly darabja érdekes témájú, színpadnak eredeti darab, de nem jó darab. Azért készült, hogy világhírű legyen. Ami nem volna hiba, ha azokat a nemes szándékokat, amelyek a szerzőjét írás közben elfogták, — írás közben mondom, és nem írás elején — fel tudta volna oldani. Ez azonban nem sikerült. Ész-dráma ez az R. U. R., a költészet intuitív ereje nélkül. Akciója kieszt és egymás mellé állított ahelyett, hogy az alapeszméből folyó volna. Alapeszme? Az nincs is. Sok apró politikai aforizmán épül a darab váza, azért nincs is szilárd váza. Capek Károly jeles novellista, vannak írásai, amelyek úgy hatnak, mint a kubista-festmények, ebben a hatásukban aztán elsőrangúak. Néző író, szemlélő, idegein át megfigyelő. Nagy felvilágító fantáziája, mélységeket áthidaló leleménye nincs. Még nagyobb szabású ötletei sincsenek. Mindezek híján a Homonkulusz-Robok kollektiv drámája a drámai költemény és a szenzációs giccs közé került. De költeménynek hideg és mélytelen, giccsnek túlértékes az anyaga. Itt-ott veszedelmesen játszik az idegekkel, de élmény, igaz emberi élmény aligha válik belőle. Tirádái papirosszaguak. Vezércikkek. Dialógusai lombikban készültek. A legelőbb mondatai azok, amiket a bibliából olvasnak fel. Eseménye a színpadok mögött játszódik le, szinte sajnálja az ember, hogy még nem találták fel a forgatható nézőteret, hogy hátulról nézze az R. U. R.-t, hátha ott jó ez a darab. Mindamellert nemes törekvésű dráma ez az R. U. R., amit meg lehetne oldani, ha a színpad megtoldaná a maga fantáziájával. Ez sajnos nem történt meg. Az előadás jobb szándékai ellenére, farszót volt és elfolyó. A főszereplők elkülönültek és guerrilla-játékot produkáltak. Es zavaltak. Mihályfi egy zsidó szatócsot játszott, holott egy nagy üzleti stílusú angol-amerikai Busmant (businessmant) kellett volna ábrázolnia, akiben a szatócstempő is grandiózussá alakult. Izsák finom, intelligens alakítása üdítő jelensége volt az estnek. Izsák a darab első felében elsőrangú volt. Maszkja hatásos és illuzió. (k.)

Heti műsor:

Vasárnap délután 3 órakor: Dilibáb herceg. (Olcso helyárrakkal.)
 Vasárnap este 7 órakor: Éva. (V. Hegyi Lili és Sümegi Odón fellépésével. Premiera helyárrakkal. Napi bérlet 96. sz. C.)
 Vasárnap fél 11 órakor: A csabító. (Rendes helyárrakkal.)
 Hétfő: R. U. R. (Rendes helyárrakkal. Napi bérlet 97. szám A.)

Mozgó műsora:

Uránia mozgóban: vasárnap, hétfőn és kedden, az Apolló-Filmvállalat szenzációs látványosság! A Halálugrás. (Salto Mortale.) Szerdán és csütörtökön, Egy lelketlen férj. Megkapó társadalmi filmszínű, főszerepben: a bűbájos Henry Porten. Pénteken, Madame Recaimer, történelmi látványosság, főszerepben! a csodaszép Fern Andra és Bern Aldor. Szombaton, A titkok szigete, főszerepben Ufa-együttes. Izgalmas társadalmi filmszínű.

Egyetem mozgóban: vasárnap az amerikai Pathé-gyár legszenzációsabb slágere: A kegyetlen Li-Hang. Kínai dráma, a főszerepben: kínai és amerikai művészekkel. Hétfőn és kedden érdekes kalandos regény, A titokzatos telefon. Szerdán, csütörtökön és pénteken Madame Recamier. Képraztató pompájú, történelmi dráma, főszerepben: Fern Andra és Bern Aldor. Pénteken, szombaton és vasárnap, George Bully. Egy langesztű bűnügyi nyomozás története.

Apolló mozgóban: vasárnap, kivételes film-látványosság: Meyrink fantasztikus regénye film. Ember a palackban. Hétfőn és kedden, Jamichura grófnő, amerikai attrakció.

Шаламит постан
 utánvét mellett pontosan szállít
Winkler Mór szalámigyára
 Cluj, Piata M. Viteazul (Széchenyi-tér) 39 sz.
 Tel. 12-90. Árjegyzék és киванатра ingyen

Papir és fűszernagykereskedők tigyelmét felhívja az iskola saisonra „Zea” első román krétagyár Cluj.

ELSŐ NAGYSZEBENI KÖSER SZALÁMI, FÜSTÖLTTHUS ÉS KONZERVGYÁR

Kérjük tisztelt vevőinket, hogy további becses megbízásai-
 kal felkeressen sziveskedjenek.
 Naponként friss áru, melyeket
 azonnal a legolcsóbb áron szállítunk.
 Naponkénti postai és vasuti szétküldés!

Bélyeggyűjtők!

Referenciák megadása vagy egy megfelelő letét-összeg ellenében szép küldeményt kaphatnak kiválasztásra, a legelőnyösebb feltételekkel. Üzlettulajdonosoknak három havi elszámolásra bizományba küldünk választékokat. Wilhelm Hann v. Hanneheim bélyegkereskedés Sibiu-Nagyszében, Reisenfelsgasse No. 5. 5198

Kenderzsineget,

1381

zsinórokat és hevedereket raktárról szállít
Zsák Bleier és Weisz
 cég vezérképviselete:
 Emanuil Salamon & Comp.
 Cluj, Piata Mihai Viteazul 40 szám.

Külföldi likőr- és pezsgő-különlegességek kaphatók

LUCULLUS-nál Oradea-Mare Bémer-tér. 1892

Modern üvegesiszolda és tükörárugyár

PÉCHY ÉS TÁRSA

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD), STR. SAGUNA (KAPUCINUS-U.) 20

Készíti a legszebb tükroket és butor-
 üvegeket minden méretben és
 mennyiségben! Kérjen árajánlatot

Kötött, szövött és norinbergi áruk nagy-keres-
 kedése Oradea-Mare—Nagyvárad, Nagypiac-tér

Schönberger, Spitz & Co. 1852

FAVORIT csokoládé gyártmányai minden háztartásban nélkülözhetetlen! Cluj, Calea Victorei 97. szám. Telefon 2—19

GRÜNWARD ÉS STEINER

NŐI DIVATKÜLÖNLE-
 GESSÉGEK ÁRUHÁZA
 CLUJ, PIATA UNIRII 12. SZ.

Tavaszi divatujdonságok:

BOERBERRY,
 COOVERCOOT köpenyre
 és kosztümre, CSIKÓS ANYA-
 GOK ALJAKNAK nagy
 választékban 1472

Mindennemű bádigos és vízvezetékszerelő mun-
 kákat legolcsóbban úgy helyben, mint vidéken vállal

Frisch Samu Cluj, Cal. Moşilor 143. szám.

Csillárok

asztali és éjjeli szekrénylámpák a
 legegyszerűbbtől legdiszesebb kivi-
 telig nagy választékban állandóan
 raktáron, továbbá villany-vasalók
 és főzők, valamint az összes
 szerelési anyagok és
 minden feszültségre kicsinyben
 és nagyban eladása. !!

égők

ERDÉLYRÉSZI CSILLÁRRAKTAR
 Cluj-Kolozsvár, Calea Reg. Ferdinand
 1469 (volt Wesselényi Miklós-u.) 11. szám.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések egyszeri közlési díja szavanként 1 lej. — Vastagabb betűvel szedett szavak 2 lej. — Legkisebb apróhirdetés díja — 10 szög — 10 lej. Jelítség hirdetésekre semminemű felvilágosítást nem adunk. A beérkező ajánlatok helyi hirdetéseknek a kiadóhivatalban vehetők át, vidékiek a kívánt címre továbbíthatnak. Erre a célra a hirdetési díjon kívül 2 lej 60 bani bélyegköltésig fizetendő.

Német órákat mérsékelt árban ad urino lakásán. Majális-utca 1, ajtó 2. 5196

Angolból, franciából, németből csoportoktatás és privátórák Calea Victoriei 16 sz. 5178

Ügyes zsidó tanulófiut fizetéssel azonnal felvesz a Safruth könyv- és papírkereskedés Cluj. 5183

Gazdák, kertészek, kertészkedők! Zittaiu hagyomány, sárga óriás, garantált fajtisza, legjobb csiraképeségű, kgja 200 Lei, nagyobb vételnél engedmény, amíg a készlet tart. Tegyen mindenki kísérletet és mindig ezen fajhoz fog visszatérni. „Semina” (Fleischmann Emil) Timișoara I, Strada Primariei 8. 5184

Hitelesített ürmértékek nagybani gyártása. R. M. S. (trafik) táblák kaphatók Grünwal Jakob bádogárugyárában Cluj, Piața M. Viteazul 13

Cégtáblákat legolcsóbban készít JAKAB Strada Regala 12a. (volt Majális-utca). 1316

Rézműves, rézöntő és gépjavító műhely CLUJ, Széchenyi-tér 32. KOROM J. 1465

Utazó bőrönd és táskák legjobb minőségben kapható Farmati bőröndösnél Cluj, strada Memorandului (Unió-utca) 16

Telefon 31. Ládagyár Telefon 31. Mindennemű ládákat és fadóbozokat összeszegezett és szétszedett részeken megrendelésre azonnal készít és szállít a legolcsóbb napi áron 1361 Sajovics és Lebovits fakereskedés és ládagyar Cluj, Strada Cernaui (volt Kajántói-ut) 1 szám

Inógépek és kellek állandóan nagy választékban. Javításokat legolcsóbban vállalok. Cluj, P. Mihai Viteazul (v. Széchenyi-tér) 40. sz. Telefon 493. Finkler Antal

Zsák, Zsineg, Ponyva 1374 Havas Dezső Timișoara.

Cukorka és csokoládé raktár Lusztig és Nussbacher Calea Regele Ferdinand 31. sz. Szállítunk postán, utánvét mellett. 1439

UJI ÜVEGÜZLET UJI

1448 A helybeli és vidéki vásárlóközönség szíves figyelmébe!

Ausländer Rudolf

a volt Ausländer Testvérek cég társtulajdonosa üveg, porcellán és lámpaüzletét megnyitotta Cluj, Calea Regele Ferdinand 37 szám alatt

UJI ÜVEGÜZLET UJI

AZ IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK R.-T.

1470

Strada Regina Maria (Deák F.-u.) 49

ELVÁLLAL:
Magyarország, Németország és Csehszlovákiába napi vagy fix ár mellett ÁTUTALÁSOKAT

A bécsi mintavásáron 1923 március 18-24. között

látogassák meg gyárunkat:

Renner Testvérek és Társa bőrgyár r.-t. Cluj. 1464
Wien: Neue Hofburg Stand No. 4413.

Szőrmék művészies feldolgozása!

1369

Telefon 12-12

Eredeti modellek

DÉRI LAJOS

Cluj, str. Memorandului (volt Unió-utca) 3 szám

Butorkereskedők és butorvásárlók figyelmébe!

Mielőtt szükségletüket beszereznek tekinték meg raktárunkat, ahol nagy választékban különösen háló-, ebéd- és uriszobák kaphatók kedvező fizetési feltételek mellett is. Elvállalunk: szállodák, éttermek, kávéházak, üzletek, bankok stb. modern berendezését.

Victoria Faipari Műbutorgyár rt.

Tárgu-Mureș—Marosvásárhely

Gyártelep: Str. Bereric (Sörház-utca) 17. Üzlethelyiség: Sit. Georg (Szentgyörgy-u.) 5.

Kabát és kosztüm

legújabb divat szerinti készítését jutányosan vállalom a Kinizsi-utca 2 sz. alá áthelyeztetni dívtársalomban. A n. é. közönség további szíves pártfogását kérem. 1418

Dávidovics Mór

A kolozsvári CZELL-Sörgyár

gyártmányai

a Hercules duplamaláta tápsör különlegesség és a világos

Monostor sör

utólérhetetlen minőségük miatt vezető márkának bizonyultak

Mindenütt kaphatók!

Mindenütt kaphatók!

Használt gépeket vesz, mindenféle javított gépeket szállít és javításokat eszközöl:

Hoffmann Sándor okl. gépészmérnök Cluj
Telefon 919 Székely-ut 2. szám

Telefon 919